

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets bedrijventerrein Nijensleek

projectnummer: 268.00.18.00.00

Onderwerp: Beknopte natuurtoets Nijensleek

Datum: 27-02-2020

Inleiding

KADER

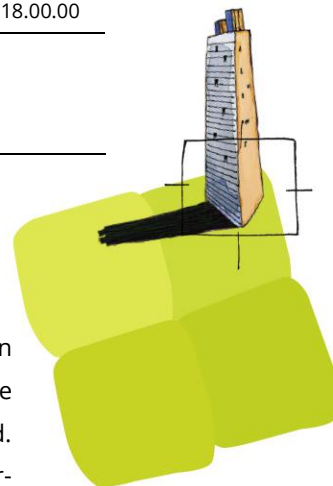
In verband met het voornemen om een aantal bedrijven te realiseren op een stuk grond aan de Moersberger Erven in Nijensleek wordt een planologische procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 12 februari 2020 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, circa 4 °C, droog, stevige wind.

PLANGEBIED

Het plangebied betreft twee graslanden gelegen aan het einde van de Moersberger Erven en ligt aan de meest oostelijke zijde van Nijensleek, nabij Frederiksoord. Het plangebied wordt aan de noord-oost-, zuid- en zuidwestzijde begrensd door graslanden (zie figuur 1). Aan de noordwestzijde wordt het plangebied begrensd door terreinen van 2 bedrijven. Aan de zuid- en westrand staat een aantal bosschages. Verder is aan de oostzijde een aantal solitaire bomen aanwezig. Bebouwing is in het plangebied niet aanwezig. Langs de noordwest- en noordostrand zijn smalle sloten met steile oevers aanwezig.

De ontwikkelingen bestaan uit de bouw van een aantal bedrijfspanden op de huidige percelen grasland. Het terrein voor de bedrijfspanden zal in twee delen van circa 3000 m² worden opgedeeld. Verder zal een waterberging van 380 m² worden aangelegd aan de zuidoostzijde van het plangebied. Verharding zal worden aangelegd om de bebouwing bereikbaar te maken.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

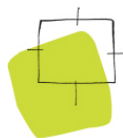
Hiervoor zullen werkzaamheden worden verricht aan aanwezige beplanting, zoals het verwijderen van een gedeelte van de bosschages aan de zuidwestzijde van het plangebied en vergraven van grond (zie figuur 1). Verder blijft zoveel mogelijk groen rondom de percelen behouden en zullen nieuwe bosschages aan de noordoostzijde van het plangebied worden geplant.

Figuur 1. Locatie en huidige situatie van het plangebied (rood). De te verwijderen beplanting is weergegeven in blauwe contouren en de te realiseren waterberging is weergegeven in een gele contour.

Foto's 1 en 2. Impressie van het plangebied op 12 februari 2020. Links het aanzicht op de te verwijderen vegetatie vanuit het noordwesten. Rechts het aanzicht op de oostzijde van het plangebied vanuit het noordwesten.

Foto's 3 en 4. Links het aanzicht op de zuidwestzijde vanuit het middenpunt van het plangebied. Rechts het aanzicht op de oostzijde van het plangebied vanuit het zuiden.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Deze betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatstgenoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

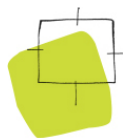
INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 10-02-2020 08:53:27) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, amfibieën, reptielen en ongewervelden.

De opgaande beplanting in het plangebied bestaat onder andere uit jonge zwarte els, hazelaar en zomereik. In de grasvelden zijn verschillende plantensoorten waargenomen. Dit zijn onder meer En-

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

gels raaigras, madeliefje, grote brandnetel, zachte ooievaarsbek, gestreepte witbol en paardenbloem. Deze aangetroffen soorten duiden op voedselrijke omstandigheden. Beschermde plantensoorten zijn niet bekend uit de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl). Gezien de terreingeesteldheid en voedselrijkdom zijn beschermde plantensoorten ook niet in het plangebied te verwachten.

In het plangebied zijn geen bomen of bebouwing aanwezig met openingen, scheuren of holtes die kunnen leiden tot verblijfplaatsen van vleermuizen. Het plangebied vormt mogelijk wel onderdeel van het foerageergebied voor vleermuizen, zoals van gewone dwergvleermuis en laatvlieger (Quickscanhulp.nl).

De opgaande beplanting in het plangebied rondom de grasvelden is geen onderdeel van een doorgaande structuur van opgaande beplanting, waardoor het geen onderdeel is van een vliegroute van vleermuizen.

In de directe omgeving van het plangebied is een aantal waarnemingen gedaan van niet-vrijgestelde vogels met jaarrond beschermde nesten (Quickscanhulp.nl). Deze soorten zijn onder meer buizerd en sperwer.

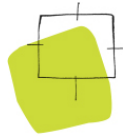
In de jonge bomen en struiken langs de noordoever in het plangebied zijn geen nesten of sporen, zoals braakballen en uitwerpselen, aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten (Quickscanhulp.nl).

Mogelijk vormt het plangebied wel een klein onderdeel van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten als sperwer en buizerd (Quickscanhulp.nl).

Tijdens het veldbezoek zijn drie nesten waargenomen van merel. Verder kan in de opgaande beplanting een aantal algemene vogelsoorten tot broeden komen, zoals houtduif en zanglijster. Nesten van deze soorten zijn niet jaarrond beschermd.

Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals haas, bosmuis en veldmuis (Quickscanhulp.nl). Voor deze te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Uit de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde steenmarter, eekhoorn, otter en das bekend (Quickscanhulp.nl). In het plangebied zijn geen bomen aanwezig met nesten van eekhoorn. Verder zijn dassenburchten niet waargenomen. Geschikt leefgebied voor otter, zoals oevers met dichte vegetatie en struwelen, is niet aanwezig in het plangebied. Ook zijn in het plangebied tijdens het veldbezoek geen sporen van das en otter aangetroffen. Het plangebied zou kunnen dienen als foerageergebied van das waardoor deze soort het plangebied hooguit incidenteel doorkruist. Als gevolg van de plannen gaat geen hoogwaardig foerageergebied van das verloren. Ook

is in de directe omgeving voldoende alternatief en hoogwaardiger foerageergebied voor das aanwezig.

De watergangen aangrenzend aan het plangebied zijn niet of nauwelijks geschikt als voortplantingswater voor amfibieën. Wel kan het landbiotoop vormen voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad en bruine kikker, die zich kunnen voortplanten in de sloten in het aangrenzende gebied. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten bekend uit de directe omgeving van het plangebied zijn alpenwatersalamander, vinpootsalamander, boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker en rugstreeppad (Quickscanhulp.nl). Het plangebied en de watergangen rondom het plangebied bieden geen geschikt voortplantingswater voor beschermde soorten. Deze soorten zijn dus niet te verwachten in het plangebied.

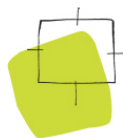
De uit de directe omgeving bekende reptielensoorten adder en levendbarende hagedis (Quickscanhulp.nl), soorten die zijn aangewezen op structuurrijke heideterreinen of veengebieden, kunnen worden uitgesloten door het ontbreken van geschikt biotoop. Het plangebied vormt ook geen hoogwaardig leefgebied voor ringslang (Quickscanhulp.nl). Van ringslang zijn geen broeihopen, geschikte voortplantingsplaatsen of geschikte winterverblijfplaatsen aanwezig. De beschermde soort muurhagedis (Quickscanhulp.nl) is eveneens niet te verwachten in het plangebied door het ontbreken van stenige plekken om zich op te kunnen warmen. Hazelworm zou kunnen voorkomen in de meest noordelijke met struiken en bomen begroeide zone (oost-westelijke richting) in het plangebied waar dood hout en bladeren op de bodem liggen.

Beschermde soorten uit de soortgroep ongewervelden zijn gezien de inrichting niet te verwachten in het plangebied. Waarnemingen van beschermde vissen uit de directe omgeving van het plangebied zijn niet bekend en ook niet te verwachten door het ontbreken van geschikte watergangen.

TOETSING

Als gevolg van de plannen zullen geen vleermuisverblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten van vogels verloren gaan. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nesten kunnen daardoor uitgesloten worden.

Het plangebied zal naar verwachting niet volledig ongeschikt worden als foerageergebied voor de te verwachten vleermuissoorten en vogels met jaarrond beschermde nesten die in het plangebied foerageren. De waardevolle, beschutte randen van het plangebied blijven namelijk beschikbaar als foerageergebied. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en hoogwaardig foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen,

ten gevolge van de werkzaamheden, treden niet op. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden eveneens niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Er zullen werkzaamheden worden verricht aan de meest noordelijke met struiken en bomen begroeide zone binnen het plangebied. Als gevolg hiervan wordt mogelijk het leefgebied van hazelworm aangetast.

Als gevolg hiervan kunnen negatieve effecten op verblijfplaatsen van hazelworm niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar hazelworm is nodig om te bepalen of deze soort aanwezig is. Op basis daarvan kan worden bepaald of een ontheffing van de Wet natuurbescherming moet worden aangevraagd.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Drenthe. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

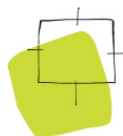
Voor de soortgroepen planten, vissen en ongewervelden kunnen negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde soorten worden uitgesloten doordat het plangebied geen geschikt biotoop vormt voor deze soorten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent.

Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Drenthe uitgewerkt in de Omgevingsvisie Drenthe en de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening Drenthe. Het NNN in Drenthe kent geen externe werking.

INVENTARISATIE

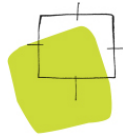
In het kader van de Wnb beschermde gebieden liggen op ruime afstand van het plangebied. Het meest nabij gelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied 'Drents-Friese Wold' dat op circa 3 kilometer ten noordoosten van het plangebied ligt. Het meest nabijgelegen in het kader van het NNN beschermd gebied ligt op een afstand van circa 220 meter ten noordoosten van het plangebied.

TOETSING

Het plangebied ligt op relatief grote afstand van het Natura 2000-gebied 'Drents-Friese Wold'. Het plangebied is gescheiden van het Natura 2000-gebieden door bebouwing, (water)wegen en agrarisch gebied.

Gezien de grote afstand, de inrichting van het tussenliggende gebied met bebouwing, wegen en de aard van de ontwikkeling, zijn veel potentiële effecten op het Natura 2000-gebied op voorhand uit te sluiten. Over deze afstand kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden gemaakt waaruit blijkt of tijdens de aanleg- en gebruiksfase al dan niet sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden.

Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermde gebieden, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van de ontwikkeling, zijn met betrekking tot het voorgenomen plan geen negatieve effecten op het NNN te verwachten.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde beknopte natuurtoets (d.d. 12 februari 2020) is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling een onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Aangezien er werkzaamheden plaatsvinden in de meest noordelijke (oost-westelijke richting) begroeide zone in het plangebied, kunnen negatieve effecten op hazelworm niet op voorhand uitgesloten worden. Nader onderzoek is nodig om te bepalen of hazelworm aanwezig is in de begroeide zone die zal worden verwijderd. Op basis van dit nadere onderzoek zal worden bepaald of een ontheffing voor de Wnb noodzakelijk is.

Met betrekking tot de planning en uitvoering van de werkzaamheden dient verder rekening te worden gehouden met het broedseizoen.

Op basis van de stikstofberekening kan worden bepaald of een vergunning van de Wnb nodig is voor uitvoering van het plan.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedsbescherming van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is eveneens niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe.